

Sadržaj

UVOD	13
I POJAM MIKROEKONOMIJE I MAKROEKONOMIJE..	15
1. Pojam mikroekonomije i makroekonomije.....	15
2. Odluke mikroekonomije kao naučne discipline.....	16
II UVOD U MIKROEKONOMIJU	21
1. Otkrivanje novih struktura i ponašanja u organizacijama... 21	
1.1. Nastanak novih teorija	21
1.2. „Disipativne“ strukture u organizacijama	23
1.3. Menadžment i pogledi na organizacije	25
1.4. Transformacije u slučaju disparativnih struktura organizacija	26
1.5. Timski rad u organizaciji koja uči.....	28
1.6. „Kultura postignuća“ u organizaciji koja uči.....	30
1.7. Elementi organizacionog struktuiranja	32
1.8. Modeli organizacionog struktuiranja	34
1.8.1. Funkcionalni model.....	35
1.8.2. Divizionni model.....	36
1.8.3. Hibridni model	38
1.8.4. Matrični model.....	39
III TEORIJE PONAŠANJA POTROŠAČA I TEORIJE TRAŽNJE I PONUDE.....	41
1. Funkcija tržišne tražnje	41
2. Potrebe potrošača	43
3. Funkcija budžeta	45
4. Cena kao mikroekonomska kategorija.....	47
5. Cenovni paradoksi	51
6. Elastičnost tražnje	53
7. Analiza ponude proizvoda	54
7.1. Skala i kriva ponude.....	54
7.2. Elastičnost ponude	54
7.3. Ravnotežne cene i ravnotežne količine.....	55

IV TRŽIŠTE FAKTORA PROIZVODNJE	57
1. Tržišta faktora proizvodnje	57
2. Kapital i kamata	59
2.1. Odlike kapitalnih dobara (kapitala).....	59
V PRIHODI I TROŠKOVI	63
1. Prihodi firme	63
1.1. Modaliteti prihoda u uslovima konkurencije	63
1.2. Prihod firme u monopolskim uslovima.....	64
2. Pojam troškova.....	65
3. Utrošci u proizvodnji	66
3.1. Utrošci radne snage.....	66
3.2. Utrošci materijala.....	67
3.3. Utrošci sredstava za rad	67
4. Prirodne vrste troškova	69
4.1. Troškovi materijala	69
4.2. Troškovi sredstava za rad.....	70
4.3. Troškovi rada	72
5. Promena strukture prirodnih vrsta troškova.....	73
6. Vrste troškova	75
6.1. Troškovi rada	75
6.2. Troškovi predmeta rada	76
6.3. Troškovi sredstava za rad.....	77
6.4. Troškovi tuđih usluga	77
7. Troškovi sa stanovišta mogućnosti evidentiranja	79
7.1. Direktni troškovi	79
7.2. Indirektni troškovi.....	79
7.3. Troškovi prema mestu nastajanja.....	80
7.4. Troškovi prema nosiocima.....	82
7.5. Troškovi prema metodama njihovog obračuna.....	83
7.6. Troškovi prema složenosti	85
7.7. Troškovi prema načinu utvrđivanja	85
8. Troškovi	87
8.1. Ukupni, fiksni i varijabilni troškovi i obim proizvodnje	87
8.2. Granični troškovi i njihovo značenje	88

8.3. Ukupni i granični prihod i njihovo značenje.....	89
9. Ponašanje troškova u odnosu na rast proizvodnje i prometa	91
9.1. Fiksni troškovi.....	91
9.2. Relativno fiksni troškovi.....	92
9.3. Proporcionalni troškovi.....	93
9.4. Degresivni troškovi.....	94
10. Profit	97
11. Troškovi i oblici profita	99
11.1. Klasifikacija troškova	99
11.2. Oblici profita.....	100
VI TRŽIŠTA.....	103
1. Tržište: mehanizmi i institucije tržišta.....	103
2. Tržišta.....	107
3. Tržišne strukture i tržišne forme	109
3.1. Konkurentno tržište, kompetitivno tržište ili tržište potpune konkurencije	111
3.2. Oligopolsko tržište	113
3.3. Opšte karakteristike tržišnog ponašanja u oligopolu .	115
3.4. Ograničenja ulaska na oligopolsko tržište	117
3.5. Monopolsko tržište.....	118
3.6. Faktori koji dovode do nastanka monopola	122
4. Uslovi nastanka monopola	125
4.1. Monopolske cene i monopolski profit	126
4.2. Državno regulisanje cena monopoliste	127
4.3. Monopolistička konkurencija.....	127
4.4. Karakteristike tržišnih struktura savremenog kapitalizma	129
5. Eksternalije.....	131
5.1. Primer pozitivnih eksternalija	131
6. Uticaj poreza i subvencija na pozicije tržišnih aktera.....	133
7. Instrumenti državne intervencije i njihov uticaj na mikroekonomske subjekte.....	133
7.1. Porezi kao instrumenti državne intervencije.....	133
7.2. Subvencije.....	135

7.3. Javni zajmovi (javni dug).....	135
VII ČINIOCI PROIZVODNJE.....	137
1. Rad kao činilac procesa proizvodnje	137
1.1. Pojam rada i radne snage	137
2. Osnovna sredstva	139
2.1. Pojam i obeležja osnovnih sredstava	139
2.2. Vrste osnovnih sredstava	139
2.3. Osnovna sredstva u upotrebi.....	139
2.4. Osnovna sredstva u pripremi.....	141
2.5. Osnovna sredstva izvan upotrebe.....	142
2.6. Osnovna sredstva u vrednosnom obliku	142
2.7. Izvori finansiranja osnovnih sredstava.....	142
2.8. Tehnička opremljenost rada.....	143
2.9. Izbor sredstava za rad.....	144
3. Kapaciteti osnovnih sredstava.....	145
4. Vrednosti osnovnih sredstava	148
5. Revalorizacija osnovnih sredstava	149
6. Trošenje osnovnih sredstava	150
7. Metode obračuna trošenja osnovnih sredstava.....	152
8. Obrtna sredstva	154
8.1. Pojam i karakteristike obrtnih sredstava	154
8.2. Pokazatelji obrtnih sredstava	156
8.3. Izračunavanje potrebnih obrtnih sredstava	158
9. Likvidnost preduzeća	159
VIII Akumulacija i investicije.....	161
1. Akumulacija i privredni razvoj	161
1.1. Sistemski pristup odnosa akumulacije i privrednog razvoja.....	162
1.2. Akumulacija – potrošnja i privredni rast.....	165
1.3. Odnos akumulacije i potrošnje u svetlu optimizacije velikog ekonomskog sistema	168
2. Izvori akumulacije.....	170
2.1. Osnovni izvori.....	170
3. Dodajni izvori akumulacije.....	171

4. Amortizacija kao oblik dodajne akumulacije.....	172
4.1. Inostrana sredstva kao dopunski izvori akumulacije .	173
4.2. Forme i metodi obrazovanja akumulacije.....	176
4.3. Uloga cena u formiranju akumulacije.....	176
4.4. Upotreba inflacije kao metoda prinudne štednje.....	178
5. Investicije.....	180
5.1. Pojam investicija.....	180
5.2. Vrste investicija.....	180
5.3. Finansiranje investicija.....	181
6. Investicije i ekonomski razvoj.....	185
7. Politika donošenja investicionih odluka.....	189

IX PRINCIPI EKONOMIJE I OPTIMALIZACIJA

POSLOVANJA.....	197
1. Produktivnost rada.....	197
1.1. Merenje produktivnosti rada.....	198
1.2. Vrednosno merenje produktivnosti.....	199
1.3. Radna metoda merenja produktivnosti.....	200
2. Osnovni faktori produktivnosti rada.....	201
2.1. Tehničko-tehnološki faktori produktivnosti rada.....	203
2.2. Organizacioni faktori produktivnosti rada.....	205
2.3. Društveni faktori produktivnosti rada.....	207
2.4. Prirodni faktori produktivnosti rada.....	207
3. Faktori koji utiču na smanjenje produktivnosti rada.....	208
4. Mogućnosti povećanja produktivnosti rada.....	210
5. Motivacija za rad i produktivnost rada.....	212
6. Princip ekonomičnosti.....	213
6.1. Pojam i značaj ekonomičnosti.....	213
6.2. Merenje ekonomičnosti.....	213
7. Faktori ekonomičnosti.....	216
8. Analize ekonomičnosti.....	218
8.1. Mogućnosti povećanja ekonomičnosti.....	222
9. Principi rentabilnosti.....	223
9.1. Pojam i značaj rentabilnosti.....	223
9.2. Merenje rentabilnosti.....	223
9.3. Mogućnosti povećanja rentabilnosti.....	224

10. Analize rentabilnosti poslovanja.....	226
11. Optimalizacija poslovanja.....	234
11.1. Optimalizacija procesa proizvodnje.....	235
11.2. Grafički metod	236
11.3. Simpleks metod.....	237
X PROIZVODNJA	239
1. Proizvodnja	239
2. Elementi proizvodnje	241
2.1. Izvori faktora društvene proizvodnje	241
3. Podela rada u društvu.....	246
3.1. Pojam i podela rada.....	246
4. Prirodna podela rada	246
5. Društvena podela rada.....	246
6. Ostali oblici podele rada	249
6.1. Zakon srazmerne podele društvenog rada.....	250
7. Ekonomska struktura društva.....	251
8. Proizvodne snage	251
9. Proizvodni odnosi	253
10. Raspodela.....	256
XI RAZMENA I POTROŠNJA.....	259
1. Razmena.....	259
2. Potrošnja	261
XII PLAN I TRŽIŠTE	263
1. Opšti pristup problemu.....	263
2. Uloga tržišta u sistemu funkcionisanja privrede	264
3. Domen delovanja plana.....	265
XIII DEVIZNI KURS I PLATNI BILANS	267
1. Pojam i vrste deviznog kursa	267
2. Definicija platnog bilansa	269
3. Sistem društvenih potreba.....	273
4. Pojam monetarno-kreditnog sistema.....	274

XIV INTERNET	277
1. Internet kao sredstvo i način komuniciranja preduzeća sa okruženjem.....	277
1.1. Definisanje Interneta	277
1.2. Servisi Interneta	279
1.3. Elektronska pošta – E- mail	279
1.4. World Wide Web	280
1.5. Značaj Internet marketinga	282
1.6. Prezentacija preduzeća putem Interneta.....	285
LITERATURA	289